

ОДЕСЬКА МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ

Академія Післядипломної Освіти Управління Охорони здоров'я
«УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА АСАМБЛЕЯ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Одеської міжнародної академії

А. ПАХЛЕВАНЗАДЕ

« _____ » 2024 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Української Медичної
Асамблеї

Г. Н. СЕРДЮК

« _____ » 2024 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ З ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Складова освіти: післядипломна освіта, спеціалізація

Спеціальність «Організація і управління охороною здоров'я»

Попередня освіта: лікарі, які закінчили інтернатуру за однією з
лікарських спеціальностей;

Професійна кваліфікація: лікар-спеціаліст

ОДЕСЬКА
МІЖНАРОДНА

АКАДЕМІЯ
(Ідентифікаційний код 42400178)

Одеса
2024

ПЕРЕДМОВА

Освітню програму підготовки з підвищення кваліфікації зі спеціальності «Організація і управління охороною здоров'я» складено робочою групою колективом кафедри соціальної медицини, організації та управління в охороні здоров'я, відповідно до Наказу МОЗ України від 25.07.2023 № 1347 «Про затвердження Переліку циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за лікарськими та фармацевтичними (провізорськими) спеціальностями», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників» (із змінами) від 14 липня 2021 р. № 725.

I. ВСТУП

1. Післядипломна освіта: основним завданням циклів спеціалізації, є отримання та удосконалення професійних знань і навичок шляхом оновлення наявних та отримання нових теоретичних і практичних знань, необхідністю освоєння сучасних та нових методів вирішення професійних завдань, формування і закріплення на практиці професійних знань, умінь і навичок, отриманих в результаті теоретичної підготовки, необхідністю вивчення світового досвіду.

2. Попередня освіта перелік освітньої програми лікарі, які закінчили інтернатуру за однією з лікарських спеціальностей; лікарі які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю згідно наказу МОЗ України від Наказ МОЗ України від 25.07.2023 №1347 «Про затвердження переліку циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за лікарськими та фармацевтичними спеціальностями».

3. Освітня програма підготовки з підвищення кваліфікації – проходження циклу спеціалізації за спеціальністю «Організація і управління охороною здоров'я» проводиться за програмою підготовки затвердженою Вченою радою ОМА, та розробленими на їх основі робочою програмою та навчальним планом затвердженими на Вченій раді Навчально-наукового інституту післядипломної освіти.

4. Слухачі, які виконали навчальний план та освітню програму спеціалізації, підлягають атестації на визначення рівня знань та практичних навичок з присвоєнням звання лікар-спеціаліста із кваліфікації «Організація і управління охороною здоров'я»

II. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Складова освіти	Післядипломна освіта, спеціалізація
Спеціальність	Організація і управління охороною
Кваліфікація	Лікар-спеціаліст
Контингент	Лікарі, які закінчили інтернатуру за однією з лікарських спеціальностей; лікарі які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю
Форма проходження	Очна та дистанційна участь в режимі реального часу
Мова	Українська
Академічні права	Безперервний професійний розвиток, цикли тематичного удосконалення
Професійні права	Робота на посадах лікар-спеціаліст за спеціальністю «Організація і управління охороною здоров'я» у закладах охорони здоров'я.
Моніторинг та оцінювання	Наказ МОЗ України від 22.02.2019 р. № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів» (із змінами), Наказ МОЗ України від 22.07.1996 р. № 166 «Про подальше удосконалення системи післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку лікарів та фармацевтів (провізорів)» (із змінами)
Тривалість освітньої програми	3 місяці (468 годин / 15,6 кредитів ЄКТС) для лікарів які закінчили інтернатуру з однією з лікарських спеціальностей; лікарі які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю. Відповідно до Наказу МОЗ України від 25.07.2023 № 1347 «Про затвердження Переліку циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за лікарськими та фармацевтичними (провізорськими) спеціальностями»

III. ПЕРЕЛІК ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Організація і управління охороною здоров'я», або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.
Загальні компетентності	<p>ЗК 1. Знання основ законодавства України про охорону здоров'я та їх застосування у щоденній практиці.</p> <p>ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, аналізу, синтезу, опрацювання інформації, зокрема з різних джерел та у взаємозв'язку зі своєю сферою діяльності.</p> <p>ЗК 3. Спроможність до самооцінки власних досягнень та підвищення їх рівня.</p> <p>ЗК 4. Спроможність усно і письмово спілкуватися державною мовою при заповненні медичної документації та спілкуванні з пацієнтами.</p> <p>ЗК 5. Уміння використовувати інформаційно-комунікаційні технології, володіння навичками роботи з комп'ютерною технікою.</p> <p>ЗК 6. Спроможність до критичного мислення, аналізу та вирішення ситуативних проблем в медичній практиці.</p> <p>ЗК 7. Дотримання деонтологічних норм у професійній діяльності (належна професійна поведінка).</p> <p>ЗК 8. Спроможність реалізувати систему знань і практичних умінь щодо забезпечення здорового способу та безпеки власного життя і пацієнтів, сприяти усуненню його негативних впливів на здоров'я суспільства, сприяти підвищенню якості життєвоважливих складових (вода, повітря, харчові продукти і т. д.).</p> <p>ЗК 9. Демонстрування соціальної активності та</p>

	відповідальної громадянської позиції у лікарській діяльності
Професійні компетентності (ПК)	<p>ПК 1. Організувати роботу систему та її складових частин</p> <p>ПК 2. Приймати управлінські рішення</p> <p>ПК 3. Організувати службу інформації, працювати з різною інформацією.</p> <p>ПК 4. Застосовувати комплекс медико-статистичних методів для обробки та аналізу матеріалів.</p> <p>ПК 5. Оформлювати основні види організаційно-розпорядчих документів.</p> <p>ПК 6. Забезпечувати комплексний підхід до управління персоналом.</p> <p>ПК 7. Визначити тип особистості та інтертипні відносини в колективі.</p> <p>ПК 8. Використовувати економічні важелі управління охороною здоров'я.</p> <p>ПК 9. Забезпечувати наукову організацію праці.</p> <p>ПК 10. Впроваджувати в практику раціональні форми управління підсистемами охорони здоров'я.</p>

За результатами опанування освітньої програми з підвищення кваліфікації з циклу спеціалізації «Організація і управління охороною здоров'я» лікар досягає наступних програмних результатів навчання:

Програмні результати навчання

ПРН 1. В межах базової компетенції: з позицій системного підходу здійснювати організацію управління закладом охорони здоров'я; орієнтуватися на самостійний професійний розвиток; управляти собою та застосовувати знання нормативно-правової бази.

ПРН 2. В межах управлінської компетенції: забезпечувати взаємодію з власником, замовником, платником, громадою, споживачами (пацієнтами), органами державного управління охороною здоров'я, місцевою владою, громадськими організаціями та медичними закладами і виконання договорів; представляти заклад охорони здоров'я, відстоювати його інтереси;

забезпечувати процес управління закладом охорони здоров'я та приймати управлінські рішення

ПРН 3. В межах стратегічно-бізнесової компетенції: забезпечувати реалізацію стратегічних пріоритетів розвитку закладу охорони здоров'я, його діяльності з постійною орієнтацією на потреби споживачів; забезпечувати маркетингову орієнтацію закладу охорони здоров'я, спрямовану на задоволення потреб населення та економічну ефективність діяльності закладу охорони здоров'я; забезпечувати прогнозування та оцінку ймовірних ризиків

ПРН 4. В межах результативної компетенції: забезпечувати орієнтацію діяльності закладу охорони здоров'я на досягнення найкращого результату, навіть за умов обмежених наявних ресурсів; забезпечувати моніторинг результатів медичної діяльності, використання фінансових та матеріально-технічних ресурсів і своєчасного підведення підсумків діяльності закладу охорони здоров'я.

ПРН 5. В межах кадрової компетенції: забезпечувати ефективне управління кадрами.

ПРН 6. В межах інноваційної компетенції: впроваджувати зміни, удосконалені процеси, процедури, стандарти та вимоги, нові інформаційні та медичні технології

ОДЕСЬКА
МІЖНАРОДНА

АКАДЕМІЯ
(Ідентифікаційний код 42400178)

Матриця відповідності професійних компетентностей лікаря зі спеціальності «Організація і управління охороною здоров'я» програмним результатам навчання

ПК \ ПНР	ПНР					
	1	2	3	4	5	6
1	*	*				
2	*	*	*	*	*	*
3	*	*	*	*	*	*
4	*	*	*	*	*	*
5	*	*	*	*	*	*
6	*		*			
7	*					*
8	*		*	*		*
9	*		*	*	*	*
10	*	*	*	*	*	

**ОДЕСЬКА
МІЖНАРОДНА**

АКАДЕМІЯ
(Ідентифікаційний код 42400178)

IV. Перелік компонентів освітньої програми підготовки з циклу спеціалізації «Організація і управління охороною здоров'я»

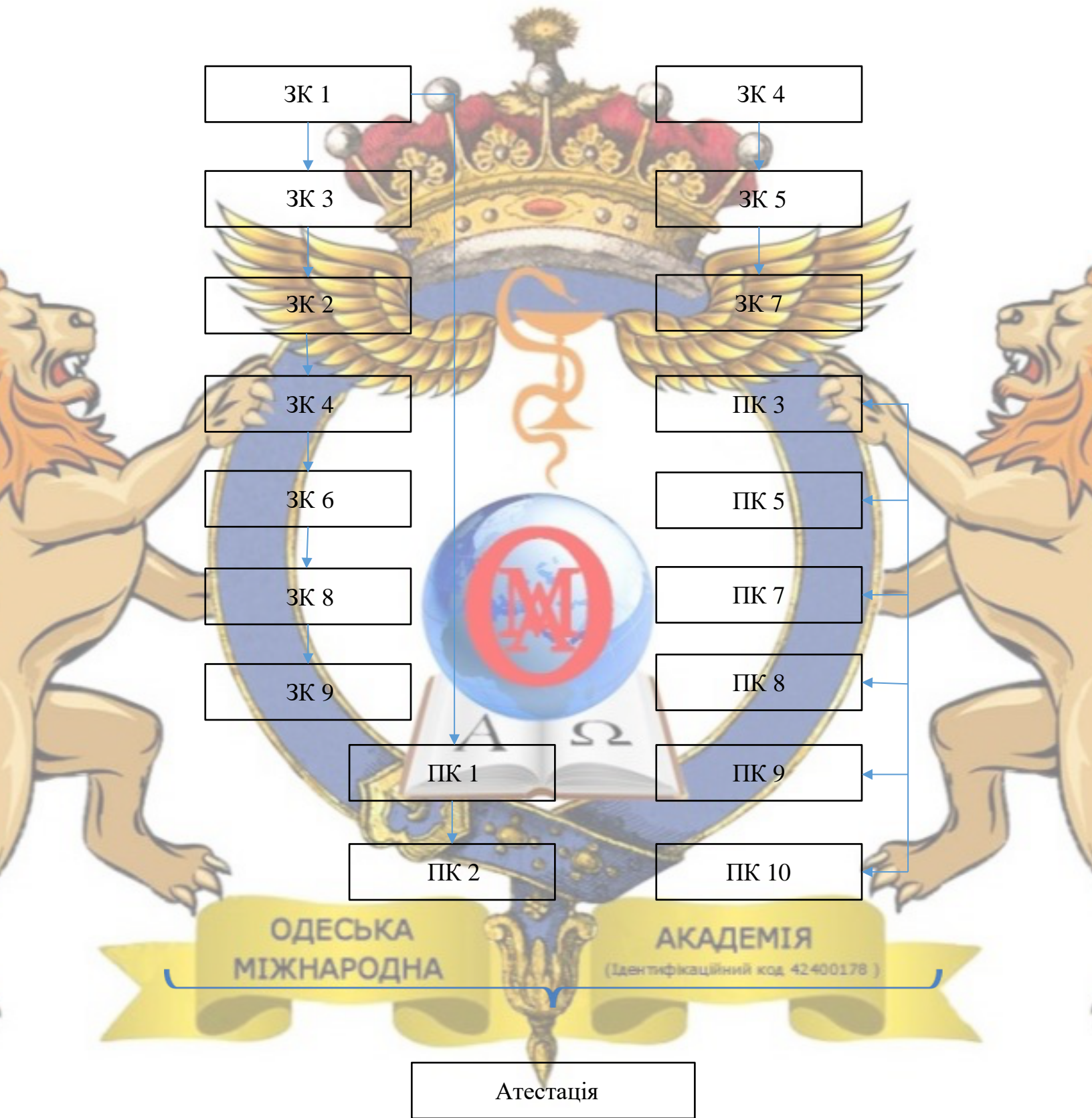
Контингент	Лікарі, які закінчили інтернатуру за однією з лікарських спеціальностей; лікарі, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю
Тривалість навчального плану (міс./год./ЄКТС)	3 місяці / 468 годин / 31,2 кредитів ЄКТС

Код	Компоненти освітньої програми	К-ть годин / кредити ЄКТС	Форма контролю
Обов'язкові компоненти			
OK 01	Державна політика в охороні здоров'я населення	34/1,13	залік
OK 02	Соціальна медицина як основа управління системою охорони здоров'я	48/1,6	залік
OK 03	Загальні наукові основи управління системою охорони здоров'я	52/1,73	залік
OK 04	Інформаційне забезпечення управління системою охорони здоров'я	38/1,27	залік
OK 05	Правові основи менеджменту в охороні здоров'я	40/1,33	залік
OK 06	Економічні засади управління системою охорони здоров'я	46/1,53	залік
OK 07	Управління інфраструктурою та робочим середовищем закладів охорони здоров'я	40/1,33	залік
OK 08	Управління якістю медичної допомоги	38/1,27	залік
OK 09	Управління персоналом закладів охорони здоров'я	38/1,27	залік
OK 10	Управління окремими підсистемами охорони здоров'я	42/1,4	залік

Додаткові компоненти			
ДК 1	Військово медична підготовка	24/0,8	залік
ДК 2	Організація невідкладної медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях	6/0,2	залік
ДК 3	Радіаційна медицина	2/0,07	залік
ДК 4	СНІД та вірусні гепатити	2/0,07	залік
ДК 5	Особливо-небезпечні інфекції	2/0,07	залік
ДК 6	Туберкульоз	2/0,07	залік
ДК 7	Імунопрофілактика	2/0,07	залік
ДК 8	Протидія насильства в сім'ї	6/0,2	залік
Атестація		6/0,2	іспит
Разом		468 / 15,6	

V. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА

VI. АТЕСТАЦІЯ

Атестації на визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання «лікар-спеціаліст» зі спеціальності «Організація і управління охороною здоров'я» підлягають особи, які пройшли цикл спеціалізації. Склад атестаційної комісії, яка проводить атестацію на визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання лікар-спеціаліст формується закладом вищої (післядипломної) освіти.

До атестації на визначення знань та практичних навичок зі спеціальності «Організація і управління охороною здоров'я», допускаються слухачі, які повністю виконали програму підготовки. Допуск до проведення атестації для визначення знань та практичних навичок оформлюється наказом ректора закладу вищої освіти.

Атестація лікарів включає:

- іспит з оволодіння практичними навичками;
- співбесіду.

Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 4-ох бальною (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно») системою.

Види контролю: поточний, підсумковий, самоконтроль, атестація.

За результатами атестації комісія приймає такі рішення: присвоїти або відмовити у присвоєнні звання «лікар-спеціаліст» з конкретної лікарської спеціальності. За результатами позитивної атестації на підставі рішення атестаційної комісії лікарям, видається сертифікат встановленого зразка.

МІЖНАРОДНА

АКАДЕМІЯ
(Ідентифікаційний код 42400178)

ЛІТЕРАТУРА

1. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1992 року № 2801-ХІІ. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>.
2. Про договори про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій: Постанова КМУ від 25 квітня 2018 р. № 410. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/410-2018-%D0%BF#Text>.
3. Деякі питання забезпечення функціонування електронної системи охорони здоров'я в умовах воєнного стану: Постанова КМУ від 23 березня 2022 р. № 351. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/351-2022-%D0%BF#Text>.
4. Про затвердження Тимчасових заходів у закладах охорони здоров'я з метою забезпечення їх готовності для надання медичної допомоги постраждалим внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України: Наказ МОЗ України від 24.02.2022 № 374. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0374282-22#Text>.
5. Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо забезпечення реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення: Постанова КМУ від 20 березня 2022 р. № 325. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/325-2022-%D0%BF#Text>.
6. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення надання медичної допомоги: Закон України від 1 липня 2022 року № 2347-ІХ. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2347-20#n32>.
7. Про затвердження переліку платних послуг, які надаються в державних і комунальних закладах охорони здоров'я та вищих медичних навчальних закладах: Постанова КМУ від 17 вересня 1996 р. № 1138 (в редакції

від 14.03.2022). – Режим доступу:: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1138-96-%D0%BF#Text>.

8. Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів): Постанова КМУ від 25 грудня 1996 р. № 1548 (в редакції від 07.09.2022). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1548-96-%D0%BF#Text>.

9. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення: Закон України від 19 жовтня 2017 року № 2168-VIII. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19#n141>.

10. Антонюк О. І., Вишнівецький І.І. Нормативні новели щодо суб'єктів надання медичної допомоги: ефект метелика // Здоров'я України 21 сторіччя. – 2020. – №17. – С. 35–36.

11. Безродна С. М. Управління якістю. – Чернівці: ПБКФ «Технодрук», 2017. – 174 с.

12. Борщ В.І. Управління закладами охорони здоров'я / В.І.Борщ. Херсон, 2020. – 391 с.

13. Вороненко Ю. В. Стратегічне управління в охороні здоров'я: теоретичні та практичні аспекти / Ю. В. Вороненко // Науковий журнал МОЗ України. – 2014. – № 1 (5). – С. 39–46.

14. Гузій О. Фінансовий план діяльності закладів первинної медичної допомоги: запровадження, реалізація, звітність // Український медичний часопис, 2018. - № 5. - С.34-37.

15. Драгунов, Д. М. Фінансові інструменти стратегічного розвитку сфери охорони здоров'я в умовах цифрової економіки : дис. ... д-ра філософії : 072 / Д. М. Драгунов. - Чернігів, 2021. – 272 с.

16. Дубич К.В. Актуальна проблема державного управління соціальними послугами: підручник. Київ: Патерік, 2021. – 416 с.

17. Економіка охорони здоров'я: Підручник/ В.Д. Парій, Т.А. Вежновець, В.І. Журавель і ін.: Національний медичний університет імені О.О. Богомольця. – Житомир: ТОВ «Видавничий дім «Бук-Друк», 2021. – 288 с.

18. Економічні і соціально-трудові аспекти управління персоналом: теорія та практика / Т.В. Березянко та ін. ; за заг. ред. Драган О. І.] Київ, 2017. – 271 с.

19. Заболотний Д. І. Двадцять п'ять інноваційних організаційно-економічних стандартів як інструмент технології реформування процесу оздоровлення мешканців зони відповідальності сімейного лікаря / Д. І. Заболотний, В. М. Самоходський // Журнал вушних, носових і горлових хвороб. – 2018. – № 1. – С. 4–27.

20. Залюбінська Л.М. Управління персоналом / Л.М. Залюбінська, М.Л. Скорик. Одеса, 2017. – 558 с.

21. Зюкова І.О. Технології маркетингових досліджень: навч. посібн. Київ: Ліра-К, 2021. – 396 с.

22. Іскрижицька Ф. Що змінилося в господарсько-фінансовій діяльності перетворених медзакладів — КНП. Системи «Expertus: Медзаклад». 2 вересня 2020. – Режим доступу: <https://1med-vip.expertus.ua/#/document/16/25525/bssPhr1/?of=cory-6a85d514ca>

23. Кіращук Р. П. Стилі керівництва та роль і місце керівника в управлінні закладом охорони здоров'я / Р. П. Кіращук, О. І. Пархоменко-Куцевіл. // Державне управління. – 2021. – №5. – С. 88–94.

24. Короп О.А. Аналіз фінансового стану закладу охорони здоров'я (навчальний посібник для самостійної роботи лікарів – організаторів охорони здоров'я) / О. А. Короп. Х., 2018. – 56 с.

25. Короп О.А. Інформаційне забезпечення управління системою охорони здоров'я (навчальний посібник для самостійної роботи слухачів) / О.А.Короп. Харків, 2019. – 51 с.

26. Кравчук І. І., Присяжнюк О.Ф., Веселовський О.Б.. Удосконалення управління персоналом закладів охорони здоров'я // Ефективна економіка. – 2020. – №2.

27. Крупеня В.І. Бізнес-планування в охороні здоров'я (навчальний посібник для самостійної роботи слухачів) / В.І. Крупеня, Н.В. Просоленко. Харків, 2017. – 56 с.

28. Крупеня В.І. Діловодство та ділове мовлення в системі охорони здоров'я / В.І. Крупеня, Н.В. Просоленко. Харків, 2017. – 106 с.

29. Крупеня В.І., Просоленко Н.В. Види забезпечення життєдіяльності медичного закладу (навчальний посібник для самостійної роботи слухачів) / Харків, 2020. – 54 с.

30. Крупеня В.І., Просоленко Н.В. Управління інфраструктурою і робочим середовищем закладів в охороні здоров'я: навчальний посібник для самостійної роботи слухачів. Харків, 2018. – 65 с.

31. Круть, А. Г. Горачук В. В. Перспективи використання стандартів на системи управління якістю в закладах охорони здоров'я . Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. 3 (Лис.2019), 38-43. – Режим доступу: <https://doi.org/10.11603/1681-2786.2019.3.10590>.

32. Культура управління: монографія / В.П.Садковий, О.О.Назаров, С.М.Домбровська та ін. Харків, 2018. – 218 с.

33. Лукаш С., Маслак О., Побідинський Р. Державне управління процесом автономізації медичних закладів в умовах реформування системи охорони здоров'я //Аспекти публічного управління, 2021. – Том 9. – № 1. – С. 91-105. **МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ** (Ідентифікаційний код 42400178)

34. Лукаш С.М., Маслак Н.Г., Згонник В.П., Пелипенко О.І. Удосконалення управління кадровою політикою медичного закладу в межах реформування системи охорони здоров'я України// Публічне управління і адміністрування в Україні. – 2021. – №22. – С. 12–18.

35. Мельник А. Планування роботи медичного закладу на 2021 рік. Медсправа, 1 грудня 2020. – Режим доступу: <https://www.medsprava.com.ua/article/1152-planuvannya-v-medzaklad>

36. Менеджмент в охороні здоров'я / М.І. Хвисьюк, І.І. Парфьонова. Харків, 2017.

37. Модернізація менеджменту та публічного управління в системі охорони здоров'я / кол. монографія за науковою ред. д.е.н. Шкільняка М.М., д.е.н. Желюк Т.Л. Тернопіль, Крок. 2020. 560 с.

38. Муляр Г.В. Медичне право / Г.В. Муляр, О.С. Ховпун, Г.П. Шуст / Київ, 2019. – 134 с.

39. Муромець Н.Є. Управління персоналом в системі менеджменту організації / Н.Є.Муромець, Ю.В.Мирошніченко, І.Г.Савченко Харків, 2019. – 192 с.

40. Нетудихата К. Л., Погромський В.О., Михайлова Т.М. Кадрова діагностика як інструмент оцінки ефективності кадрового менеджменту закладу сфери охорони здоров'я // Ефективна економіка. – 2021. – №8.

41. Носік О. Норми робочого часу працівника сфери охорони здоров'я. Практика управління медичним закладом, 2020. – № 8. – С.20-27.

42. Оганезова А.В. Економічні варіанти визначення вартості медичної послуги: навчальний посібник для самостійної роботи слухачів кафедри менеджменту і економіки в сімейній медицині Харківської медичної академії післядипломної освіти. ХМАПО, 2019.

43. Оганезова А.В. Платні послуги в закладі охорони здоров'я: навчальний посібник для самостійної роботи слухачів кафедри менеджменту і економіки в сімейній медицині Харківської медичної академії післядипломної освіти / А.В. Оганезова. — Харків : ХМАПО, 2020. — 28 с.

44. Оганезова А.В. Фінансовий аналіз закладу охорони здоров'я: навчальний посібник для самостійної роботи слухачів кафедри менеджменту і

економіки в сімейній медицині Харківської медичної академії післядипломної освіти / А.В. Оганезова. — Харків : ХМАПО, 2019. — 26 с.

45. Оганезова А.В. Фінансування та оподаткування діяльності ЗОЗ в умовах реформування галузі: навчальний посібник для самостійної роботи слухачів кафедри менеджменту і економіки в сімейній медицині Харківської медичної академії післядипломної освіти / А.В. Оганезова. – Харків : ХМАПО, 2020. – 26 с.

46. Онищенко В. Від кошторису до фінплану: 7 правил для КНП [Електронний ресурс] // Головбух: медицина, 2019. №13. – Режим доступу: <https://emedbuh.mcfr.ua/742203>

47. Онищенко В. Заробітна плата директора КНП 2022. Головбух. 13 липня 2022. – Режим доступу: https://buhplatforma.com.ua/article/7852-zarobtna-plata-direktora-np?from=Rubrcontentblock_articles

48. Онищенко В. Оподаткування КНП: обов'язкові платежі, пільги та ризику // Головбух: медицина, 2019. №2. – Режим доступу: <https://emedbuh.mcfr.ua/704496>

49. Онищенко В. Як нараховувати зарплату медичним працівникам. Головбух. 21 жовтня 2022. – Режим доступу: <https://buhplatforma.com.ua/article/7578-oplata-prats-derjavn-garant>

50. Організація надання медичної допомоги хворим на коронавірусну хворобу (COVID-19) [Електронний ресурс] // Міністерство охорони здоров'я України. – 2020. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0722282-20#Text>.

51. Організація та економіка охорони здоров'я: Навчальний посібник / Голованова І.А., Белікова І.В., Ляхова Н.О. Полтава. 2021. – 256с.

52. Паліативна та хоспісна допомога / Вороненко Ю. В. та ін. / Вінниця, 2017. - 385 с.

53. Парфьонова І.І, Драганова О.М. Конкуренція на ринку медичних послуг: навч.-метод. посібник для самостійної роботи слухачів. Харків: ХМАПО, 2019. – 38 с.

54. Парфьонова І.І. Основні моделі фінансування охорони здоров'я: навчальний посібник для самостійної роботи слухачів кафедри менеджменту та економіки в сімейній медицині Харківської медичної академії післядипломної освіти / І.І. Парфьонова, З.М. Мнушко, Г.В. Оганезова, І.І. Торяник, М.П. Гиря. — Харків : ХМАПО, 2018. – 27 с.

55. Парфьонова І.І., Гуріна- Рапінчук І.-М. В., Драганова О.М., Грохольський В.П. Економіко-правова природа медичної послуги: навч.-метод. посібник для самостійної роботи слухачів. Харків: ХМАПО, 2019. – 38 с.

56. Парфьонова І.І., Драганова О.М. Теоретичні основи страхової медицини: навчальний посібник для самостійної роботи слухачів кафедри менеджменту та економіки в сімейній медицині Харківської медичної академії післядипломної освіти. Харківської медичної академії післядипломної освіти. Харківської медичної академії післядипломної освіти. ХМАПО, 2018.

57. Парфьонова І.І., Оганезова А.В., Драганова О.М. Оплата праці медичних працівників в комунальному неприбутковому підприємстві: навчальний посібник для самостійної роботи слухачів кафедри менеджменту і економіки в сімейній медицині Харківської медичної академії післядипломної освіти / А.В. Оганезова. — Харків : ХМАПО, 2020. – 27 с.

58. Парфьонова І.І., Оганезова Г.В., Драганова О.М. Економічні аспекти діяльності закладів охорони здоров'я : навчальний посібник для самостійної роботи слухачів кафедри менеджменту та економіки в сімейній медицині Харківської медичної академії післядипломної освіти. Харків : ХМАПО. – 2017. – 59 с.

59. Парфьонова І.І., Оганезова Г.В., Драганова О.М. Управління інноваційною діяльністю в охороні здоров'я: навчальний посібник для

самостійної роботи слухачів кафедри менеджменту та економіки в сімейній медицині Харківської медичної академії післядипломної освіти. Харків, ХМАПО. – 2015. - 64 с.

60. Пашков В.М. Правове забезпечення реформування сфери охорони здоров'я//Український медичний часопис. 2 (118) – III/IV 2017 : Медичне право. – Режим доступу: <https://www.umj.com.ua/article/107586/pravove-zabezpechennya-reformuvannya-sferi-ohoroni-zdorov-ya>

61. Подтуркін Д. Економіка охорони здоров'я України: порівняння ідеологій/ 23 Лютого 2022. – Режим доступу: https://intelmag.com/author/dmytro_podturkin/

62. Рогачевський О. П. Теоретичні аспекти стратегічного управління якістю медичних послуг// Український журнал прикладної економіки. – 2020. – №4. – С. 282–291.

63. Ровенська В. В., Саржевська Є. О. Управління персоналом закладів охорони здоров'я в нових умовах господарювання та перспективи розвитку в Україні. //Економічний вісник Донбасу № 3(57), 2019. – С. 162 – 168. – Режим доступу: [http://www.evd-journal.org/download/2019/3\(57\)/19-Rovenska.pdf](http://www.evd-journal.org/download/2019/3(57)/19-Rovenska.pdf)

64. Рогова О.Г. Дія норм антикорупційного законодавства у сфері охорони здоров'я: навчальний посібник для самостійної роботи слухачів кафедри менеджменту та економіки в сімейній медицині та лікарів-інтернів Харківської медичної академії післядипломної освіти/ О.Г.Рогова. Харків, ХМАПО. 2017. – 29 с.

65. Рогова О.Г. Договір в системі охорони здоров'я та сімейній медицині: навчальний посібник для самостійної роботи слухачів кафедри менеджменту та економіки в сімейній медицині та лікарів-інтернів Харківської медичної академії післядипломної освіти/ О.Г.Рогова. Харків, ХМАПО. 2017. – 25 с.

66. Рогова О.Г. Етико-правові норми в механізмі правового регулювання медичних правовідносин. The 2-nd International scientific and practical conference “Topical issues in pharmacy and medical sciences” (November 18-19, 2019) CPN Publishing Group, Tokyo, Japan. 2019. – P.76-81.

67. Рогова О.Г. Медіація у сфері охорони здоров'я: навчальний посібник для самостійної роботи слухачів кафедри менеджменту і економіки в сімейній медицині та лікарів-інтернів Харківської медичної академії післядипломної освіти/ О.Г.Рогова. Харків, ХМАПО. 2020. – 21 с.

68. Рогова О.Г. Особливості правового режиму системи охорони здоров'я України в умовах воєнного часу. Публічне право. 2022. № 4.

69. Рогова О.Г. Правовий статус комунальних некомерційних медичних підприємств: навчальний посібник для самостійної роботи слухачів кафедри менеджменту і економіки в сімейній медицині та лікарів-інтернів Харківської медичної академії післядипломної освіти/ О.Г.Рогова. Харків, ХМАПО. 2019. – 22 с.

70. Рогова О.Г. Правовий статус приватних закладів охорони здоров'я: навчальний посібник для самостійної роботи слухачів кафедри менеджменту і економіки в сімейній медицині та лікарів-інтернів Харківської медичної академії післядипломної освіти/ О.Г.Рогова. Харків, ХМАПО. 2020. – 24 с.

71. Рогова О.Г. Правові аспекти забезпечення права на охорону здоров'я в умовах пандемії. The 2nd International scientific and practical conference “Science and education: problems, prospects and innovations” (November 4-6, 2020) CPN Publishing Group, Kyoto, Japan. 2020. С.523-532. – Режим доступу: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2020/11/SCIENCE-AND-EDUCATION-PROBLEMS-PROSPECTS-AND-INNOVATIONS-4-6.11.20.pdf>

72. Рогова О.Г. Правові аспекти надання медичної інформації: навчальний посібник для самостійної роботи слухачів кафедри менеджменту та

економіки в сімейній медицині та лікарів-інтернів Харківської медичної академії післядипломної освіти/ О.Г.Рогова. Харків, ХМАПО. 2019. – 23 с.

73. Рогова О.Г. Правові вимоги внутрішнього аудиту якості медичної допомоги: навчальний посібник для самостійної роботи слухачів кафедри менеджменту і економіки в сімейній медицині та лікарів-інтернів Харківської медичної академії післядипломної освіти/ О.Г.Рогова. Харків, ХМАПО. 2019. – 24 с.

74. Рогова О.Г. Практика функціонування сімейної медицини: навчальний посібник для самостійної роботи слухачів кафедри менеджменту і економіки в сімейній медицині та лікарів-інтернів Харківської медичної академії післядипломної освіти/ О.Г.Рогова. Харків, ХМАПО. 2020. – 23 с.

75. Рогова О.Г. Принцип правової визначеності у формуванні єдиного медичного простору України. Єдиний медичний простір України: правовий вимір: монографія/ За заг.ред. С.Г.Стеценка. Харків, Право, 2022. – С.148-156.

76. Рогова О.Г. Проблемні питання стандартизації у сфері охорони здоров'я: навчальний посібник для самостійної роботи слухачів кафедри менеджменту та економіки в сімейній медицині та лікарів-інтернів Харківської медичної академії післядипломної освіти/ О.Г.Рогова., Харків, ХМАПО, 2017. – 26 с.

77. Рогова О.Г. Публічні договори в охороні здоров'я як інструмент сучасного публічного управління. Актуальні питання управління і організації охорони здоров'я: шляхи реформування, проблеми та перспективи: матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (Харків, 24-25 жовтня 2019 р.) / за заг. ред. Б.С. Федака. Х.: ХМАПО, 2019. – С.76-79.

78. Рудакова О. Л., Михальчук В.М. Децентралізація управління системою охорони здоров'я на місцевому рівні (на прикладі Київської області) / О. Л. Рудакова, В. М. Михальчук. // Державне управління. – 2021. – №8. – С. 105–112.

79. Сердюк О.І. Маркетинг в охороні здоров'я: прийняття рішень. Навчальний посібник / О.І.Сердюк, Б.А.Рогожин, С.О.Самусенко // Харків, 2017. – 100 с.

80. Сердюк О.І., Короп О.А., Рогожин Б.А., Просоленко Н.В. Організаційно-правові аспекти автономізації управлінсько-фінансової діяльності провайдерів медичних послуг як важлива складова реформування галузі охорони здоров'я. -Економіка і право охорони здоров'я. - 2017. -№ 1 (5). – С. 5-9.

81. Сердюк О.І., Короп О.А., Крупеня В.І. Аналіз деяких показників громадського здоров'я, системи охорони здоров'я і медичної освіти в Харківській області. -Україна Здоров'я нації. К, 2017. – № 3. – с. 227-231.

82. Сердюк О.І., Короп О.А., Просоленко Н.В. Методологічні аспекти аналізу інтегральної ефективності діяльності закладів охорони здоров'я, що надають первинну медичну допомогу. Україна. Здоров'я нації, 2018. – №3. – С. 78-83.

83. Тарасюк Т. Чи погоджувати тарифи на платні послуги із власником КНП. Управління закладом охорони здоров'я, 2020. – № 12.

84. Товченик Н. Маєте орендаря — сплачуйте земельний податок. Розрахунки для КНП. Головбух: медицина, 2019. №1. – Режим доступу: <https://www.golovbukh.ua/article/7629-mate-orendarya-splachuyte-zemelniy-podatok-rozrahunki-dlya-knp>

85. Товченик Н. Як медзакладу отримати бюджетне відшкодування ПДВ. Головбух-медицина, 2019. – №19.

86. Трифонова О.В. Економічні основи управління організацією / О.В.Трифонова. Дніпро, 2018. – 171 с.

87. Трифонова О.В. Економічні основи управління організацією первинної медичної допомоги. - Україна Здоров'я нації. К, 2018. – № 3. – С. 50.

88. Управління персоналом / О.П. Дяків, В.М. Островерхов Тернопіль, 2018. 287 с.

89. Устинов А.В. МОЗ України розпочало перехід до фінансування за діагностично спорідненими групами. – Режим доступу: <http://www.umj.com.ua/?p=869152015-06-https://ibuhgalter.net/ru/articles/2>

90. Устинов А.В., Вахненко С.В. Персональні дані в системі охорони здоров'я: аналіз законодавства. Український медичний часопис. 2019-01-09 : Медичне право. – Режим доступу: <https://www.umj.com.ua/article/135215/personalni-dani-v-sistemi-ohoroni-zdorov-ya-analiz-zakonodavstva>

91. Фуртак І.І., Грицко Р.Ю. Оптимізація фінансування і структури медичних організацій на ТЛІ доказової потреби у медичній допомозі // Сімейна медицина, 2018. - №3 (77). – С.143-145.

92. Хвисюк О.М., Сердюк О.І., Короп О.А. та ін. Особливості діяльності органів місцевого самоврядування та закладів охорони здоров'я в умовах моделі медичного страхування / // Проблеми безперервної медичної освіти та науки, 2018. – №4. – С. 5-9.

93. Хитрова О. Як перейти з кошторису на фінплан [Електронний ресурс] // Головбух: медицина, 2019. – №1. – Режим доступу: <https://emedbuh.mcfr.ua/742203>

94. Хренов М. Автономізація закладів охорони здоров'я – це про конкуренцію // Управління закладом охорони здоров'я, 2017. – №10. – С 16-18.

95. Худякова А. Фінансовий план КНП: як відобразити господарську діяльність // «Expertus: Медзаклад», 2020. – Режим доступу: <https://1medvip.expertus.ua/#/document/16/26145//>

96. Худякова А. Формуємо вартість платної медичної послуги: що слід врахувати // Управління закладом охорони здоров'я, 2017. – №10. – С. 22-27.

97. Худякова А. Штатний розпис – 2019: поради і приклади для КНП// Управління ЗОЗ. – 2018. - № 11. – С.8-18.

98. Черненко К. П. Оцінка фінансового стану медичного закладу в умовах реформи фінансування системи охорони здоров'я. Ефективна економіка. – Режим доступу: https://www.economy.nauka.com.ua/pdf/12_2020/107.pdf

99. Черниш К., Білошицька, О. (2021). Системи управління якістю в закладах охорони здоров'я, приклади країн західного світу. Збірник наукових праць ЛОГОС. Травень 2021. – Режим доступу: <https://doi.org/10.36074/logos-30.04.2021.v1.62>

100. Чернишова Г. Податкова реформа: нові правила адміністрування податків. Бліцкурс. Головбух-медицина, 2020. – №11.

101. Чумак В. Як побудувати систему оплати праці в КНП [Електронний ресурс] // Головбух: медицина, 2019. – №1. – Режим доступу: <https://emedbuh.mcfr.ua/742203>

102. Шевченко Л. Кошти від НСЗУ: на що витратити й кому звітувати// Управління ЗОЗ. – 2018. - № 10. – С.16-20.

103. Шкарівська І. Медзаклад реорганізувався: чи відбудуться держперевірки, заплановані до перетворення. Головбух-медицина, 2020. – №11.

104. Штатне планування та оплата праці в медзакладі: рішення для керівника. Управління закладом охорони здоров'я, 2020. – № 12.

105. Що таке капітаційна ставка: методика розрахунку. Медична справа. 13 січня 2022. – Режим доступу: <https://medplatforma.com.ua/article/1345-shcho-take-kaptatsyna-stavka-metodika-rozrahunku>

106. Як надавати платні послуги в медзакладі. «Expertus: Медзаклад», 2020. – Режим доступу: <https://1med-vip.expertus.ua/document/16/28135/bssPhr1/?of=sory-c241sec10d>

107. Які платні послуги звільнили від ПДВ. Управління закладом охорони здоров'я, 2020. – № 7. – С.15-19

108. Ямненко Т.М. Правове регулювання медичних послуг / Ямненко Т.М. / Київ, 2020. – 163 с.

109. Яцюк М.І. Методика розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування//Аптека, 2017. – № 31(1102). – Режим доступу: <https://www.apteka.ua/article/422069>

Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет (офіційні сайти та інформаційні портали)

1. Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua/>
2. Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.who.int/>
3. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>
4. Кабінет Міністрів України (урядовий портал) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua/>
5. Міністерство економіки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/>
6. Міністерство охорони здоров'я України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.moz.gov.ua/>
7. Всесвітня організація сімейних лікарів — (The World Organisation of Family Doctors (WONCA) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.woncaeurope.org/>
8. Центр Громадського здоров'я МОЗ України. – Режим доступу: <https://www.phc.org.ua/>